

Demokracja szlachecka

1. W 1505 roku sejm walny w Radomiu uchwalił konstytucję Nihil novi. **Nic nowego bez zgody sejmu, senatu i króla w Polsce wprowadzone być nie może.** Sejm walny był odtąd ciałem ustawodawczym. Senat czyli wcześniejsza Rada Królewska – organ doradzający królowi – stał się izbą wyższą parlamentu. Sejm był izbą niższą. Posłem i senatorem mógł zostać jedynie szlachcic. Tak powstała demokracja szlachecka.
2. Szlachcicami było 10% społeczeństwa polskiego. I tak dużo bo w Europie szlachcicami był góra 1% społeczeństwa. Szlachcicem w Polsce mógł być i biedak i magnat, i człowiek bez ziemi albo sam pracujący na roli. Słowem – liczyło się pochodzenie, a nie bogactwo. Każdy szlachcic miał takie same prawa – czy był to przedstawiciel szlachty zagrodowej (czyli sam pracował w gospodarstwie), czy przedstawiciel gołoty szlacheckiej (nie miał ziemi). W Europie oprócz pochodzenia liczyło się posiadanie ziemi.
3. Demokracja szlachecka miała plusy i minusy. Plus był taki, że szlachcice dyskutujący na sejmach ziemskich i walnych decydowali o Polsce. Mieli świadomość narodową. W Europie było się przede wszystkim mieszkańcem regionu, a dopiero potem poddanym króla. Zamiast wyniszczających wojen domowych w Polsce trwały dyskusje na sejmach. Minus był taki, że uchwalenie czegokolwiek było wielką sztuką. Wymagana była zgoda całego sejmu. Do tego trzeba było się znać na sprawach poruszanych na sejmach, a szlachta nie ceniła wykształcenia. Ważne było pochodzenie i piękna mowa. Minusem ustroju było osłabienie władzy wykonawczej. To co postanowił sejm, miał wykonać król. Tylko ciągle ograniczano jego władzę w obawie przed tym, że ograniczy on władze szlachcie.
4. Demokracja szlachecka osłabiała prawa mieszczan. Mieszczanie byli dosyć bogaci co bolało szlachciców. Jedno z praw mówiło, że **wojewoda ustala maksymalne ceny na rzeczy sprzedawane w miastach. Wojewodą zawsze był szlachcic** więc tak ustalał ceny by mieszczanie zbytnio się nie bogacili. Inne prawo mówiło o tym, że szlachcic nie płać cła za przewóz własnych towarów. **Mieszczanie prawie całkowicie zniknęli z rynku handlu zbożem.**
5. Warto zapamiętać, że w XVI wieku demokracja szlachecka miała się dobrze i przynosiła Polsce korzyści. Problemy zaczęły się w XVII o czym oczywiście usłysz na portalu „tyk wiedzy”.

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl